

***Informacja w sprawie zanieczyszczeń
środowiska gruntowo-wodnego w rejonie
byłych Zakładów Chemicznych
ZACHEM
w Bydgoszczy***

***LVII Sesja Rady Miasta Bydgoszczy
28 marca 2018 r.***

**URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
WYDZIAŁ ZINTEGROWANEGO ROZWOJU**

HISTORIA ZAKŁADÓW

1939-1944	budowa fabryki w Łęgnowie koło Bydgoszczy przez niemiecki koncern Dynamit-Aktien Gesellschaft vormals Alfred Nobel &Co; produkcja nitrocelulozy, prochu, nitrogliceryny
1948-1952	wznowienie produkcji głównie materiałów wybuchowych takich jak trotyl, pentryt i tetryl dla wojska i celów cywilnych
1953-1960	rozwój produkcji wyrobów „cywilnych” (przetwórstwo pcw, półprodukty barwnikarskie, barwniki, pigmenty, rozjaśniacze optyczne, fenol)
1961-1970	prace badawczo-rozwojowe nad opracowaniem technologii produkcji izocyjanianów, dianu (Bisfenol A) i poliwęglanów; rozwój produkcji w obszarze przetwórstwa pcw oraz barwników
1963	pogorszenie jakości wody w studniach gospodarczych wsi Płatnowo - Łęgnowo
1969	nakaz Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej dla Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy do dostarczania wody pitnej z własnego ujęcia dla mieszkańców Płatnowa i Łęgnowa
1971-1980	uruchomienie produkcji elastycznych pianek poliuretanowych oraz kształtek z pianek pur; uruchomiono instalacje elektrolizy solanki, fosgeny, dinitrotoluenu (DNT), toluenodiaminy (TDA) i toluenodiizocyjanianu (TDI); wybudowano instalację do produkcji epichlorohydryny (EPI)
1981-1990	zamknięcie instalacji szczególnie uciążliwych dla środowiska (fenol, anilina, nitrobenzen oraz szereg półproduktów organicznych i barwników); utworzenie 16 samodzielnych podmiotów gospodarczych, w których udziałowcem był w głównej mierze Zachem

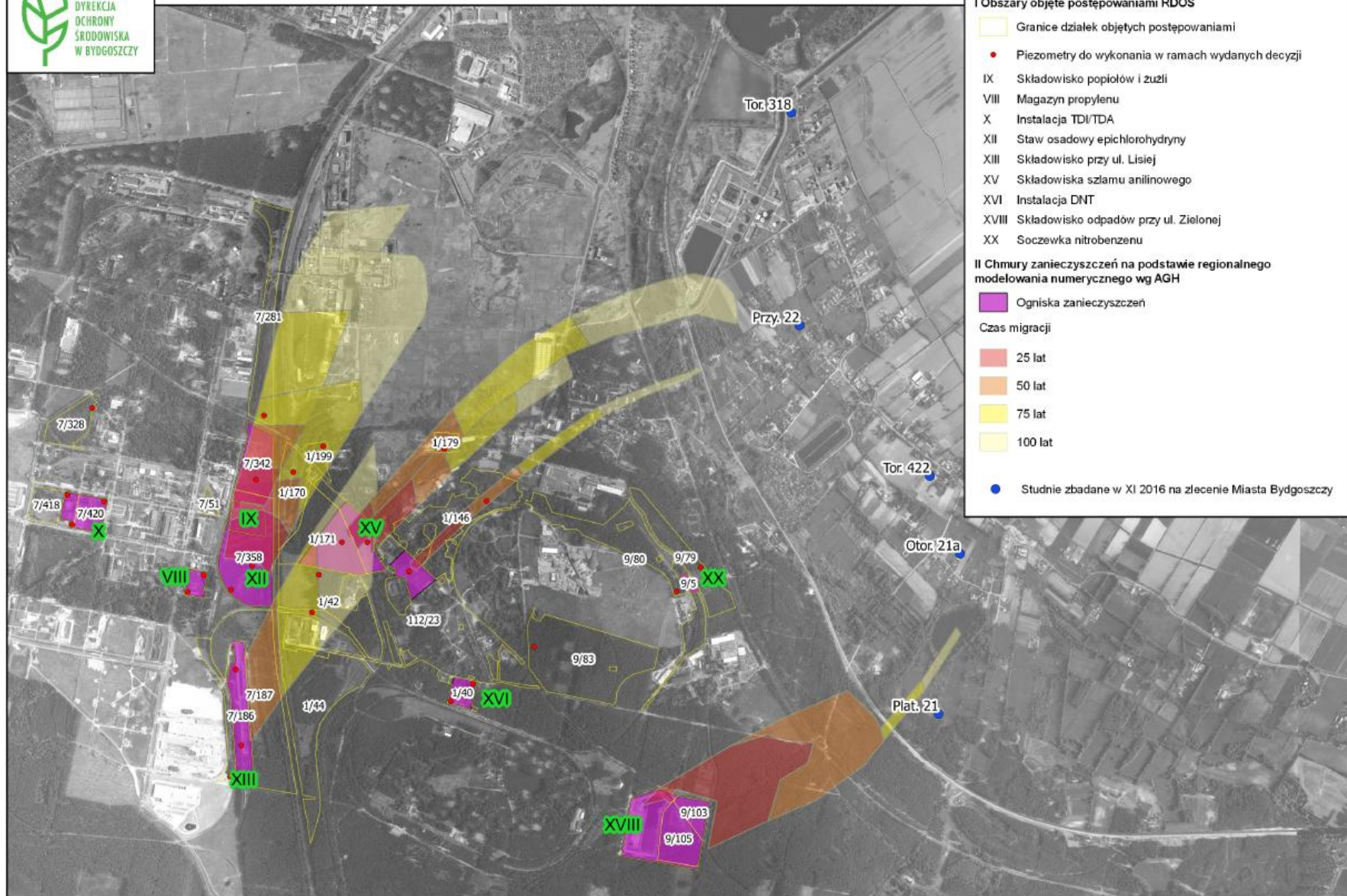
HISTORIA ZAKŁADÓW

1990	wpisanie Zachemu na „Listę 80-ciu” najbardziej uciążliwych zakładów w kraju i objęcie kontrolą Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska
1991	budowa tzw. ujęcia barierowego przy ul. Płatnowskiej; podział przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Zakłady Chemiczne Organika-Zachem w Bydgoszczy na Zakłady Chemiczne Organika-Zachem i Zakłady Chemiczne Nitro-Chem
2001	warunkowe skreślenie z „Listy 80-ciu” zakładów najbardziej uciążliwych dla środowiska
2002	przekształcenie w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa; gruntowna modernizacja instalacji TDI (podwojenie zdolności produkcyjnych); oddanie do użytku biologiczną oczyszczalnię ścieków
2003	budowa przy kompleksie składowisk przy ul. Zielonej przesłony przeciwfiltracyjnej
2006	sprzedaż przez Skarb Państwa 80% akcji Zachem S.A. do Ciech S.A. (uznanie wykonania zobowiązań pozacenowych wynikających z umowy, proces monitorowania zobowiązań zamknięty w 2013 r.); otrzymanie pozwolenia zintegrowanego

HISTORIA ZAKŁADÓW

2014	<p>Ogłoszenie upadłości Infrastruktury Kapuściska Spółki Akcyjnej w Bydgoszczy; zgłoszenie szkody w środowisku przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy do RDOŚ w Bydgoszczy (10 obszarów zanieczyszczonych); zaprzestanie dostarczania wody pitnej mieszkańcom Łęgnowa przez Syndyka , podłączenie nieruchomości do miejskiej sieci wodociągowej; sprzedaż przez Syndyka składowiska odpadów przy ul. Zielonej wraz z ujęciem barierowym; wyłączenie przez Syndyka ujęcia barierowego</p>
2015-2016	<p>Badania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, dotyczące stanu zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego</p>
2017	<p>Opracowanie przez AGH w Krakowie „Projektu planu remediacji składowiska odpadów przemysłowych „Zielona” na terenie dawnych Zakładów Chemicznych „Zachem” S.A. w Bydgoszczy oraz remediacji środowiska gruntowo-wodnego w obszarze oddziaływania składowiska – etap III”,</p>

Mapa migracji zanieczyszczeń i zasięg badań środowiska gruntowo-wodnego

Legenda

I Obszary objęte postępowaniami RDOŚ

- Granice działek objętych postępowaniami
- Piezometry do wykonania w ramach wydanych decyzji

- IX Składowisko popiołów i żużli
- VIII Magazyn propylenu
- X Instalacja TDI/TDA
- XII Staw osadowy epichlorohydryny
- XIII Składowiska przy ul. Lisiej
- XV Składowiska szlamu anilinowego
- XVI Instalacja DNT
- XVIII Składowisko odpadów przy ul. Zielonej
- XX Soczewka nitrobenzenu

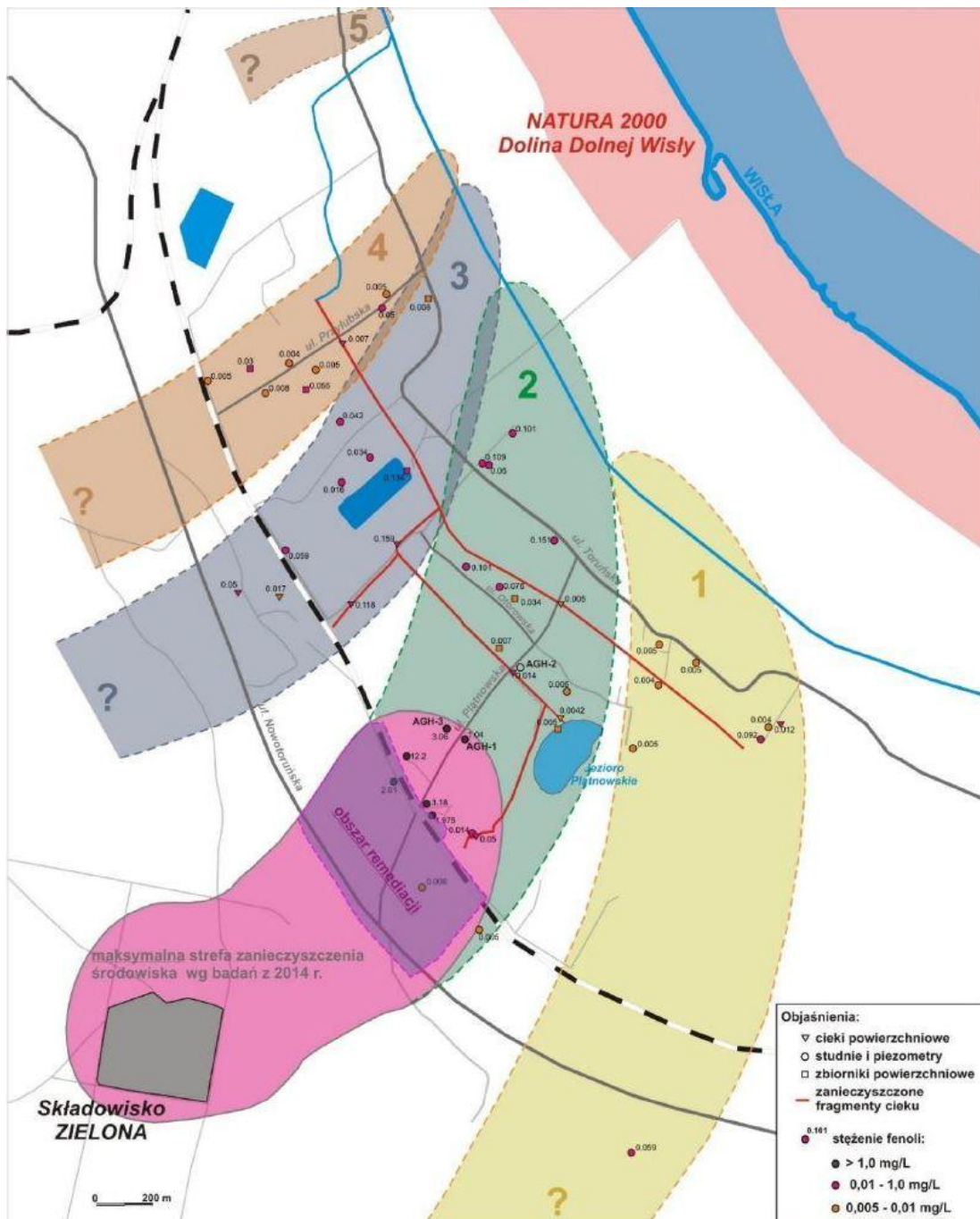
II Chmury zanieczyszczeń na podstawie regionalnego modelowania numerycznego wg AGH

- Ogniska zanieczyszczeń

Czas migracji

- 25 lat
- 50 lat
- 75 lat
- 100 lat

- Studnie zbadane w XI 2016 na zlecenie Miasta Bydgoszczy

Syntetyczny raport z realizacji projektu naukowo-badawczego WODA+

Ocena skali zanieczyszczenia wód powierzchniowych i płytkich wód podziemnych w rejonie miejscowości Łęgnowo i Płątnowo, w strefie niekorzystnego oddziaływania dawnych Zakładów Chemicznych Zache w Bydgoszczy

AGH
styczeń 2018 r.

Przestrzenny rozkład chmur zanieczyszczeń zidentyfikowanych na terenie osiedla Łęgnowo-Wieś – Projekt WODA +

Działania podejmowane przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy i inne organy po upadłości IK S.A.

2014.03.31	Zgłoszenie przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy szkody w środowisku IK S.A. w upadłości likwidacyjnej (10 obszarów zanieczyszczonych)
2016 wrzesień	Decyzje RDOŚ w Bydgoszczy nakładające obowiązek przeprowadzenia: - działań zapobiegawczych - uruchomienie „ujęcia barierowego” - badań gleby i ziemi oraz wód podziemnych dla pozostałych obszarów
2017 marzec- czerwiec	Decyzje GDOŚ w Warszawie uchylające decyzje RDOŚ w Bydgoszczy: - w całości w odniesieniu do obszaru dołów szlamu poanilinowego - w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji w odniesieniu do pozostałych obszarów
2014 -2015	Udzielenie dotacji z budżetu miasta w wysokości 1.553.576,59 zł na wybudowanie nowych przyłączy wodociągowych w 204 nieruchomościach
2014, 2016	Badania wody w ujęciach indywidualnych w Łęgnowie-Wsi (zlecenie Miasta)
2017	Badania wody w ujęciach indywidualnych (AGH w Krakowie)
2018.01.23	Decyzja RDOŚ w Bydgoszczy nakładająca na Syndyka obowiązek przeprowadzenia działań zapobiegawczych w rejonie kompleksu składowisk odpadów przy ul Zielonej